

การจ้างเรือและบุริมสิทธิทางทะเลตามกฎหมายของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

วาสนา แสงคำ*

บทคัดย่อ

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีกองเรือขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ 30 ของโลก มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่ศึกษาด้านการพาณิชยนาวีโดยเฉพาะ และมีการบัญญัติประมวลกฎหมายพาณิชยนาวีแล้วถึง 2 ฉบับด้วยกัน ถือได้ว่ากิจการด้านพาณิชยนาวีในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามนั้นมีความเจริญเติบโตมากกว่าประเทศไทย

การจ้างเรือเดินทะเลเป็นธุรกรรมที่เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทุนและหลักประกันการชำระหนี้ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการค้าและการลงทุน ทั้งยังก่อให้เกิดผู้รับจ้างมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่นำมาจ้าง จากการศึกษากฎหมายด้านการพาณิชยนาวีของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างเรือเดินทะเลและบุริมสิทธิทางทะเลพบว่า แม้สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจะพัฒนาและแก้ไขกฎหมายหลังจากประเทศไทยนับสิบปี แต่กฎหมายของทั้งสองประเทศกลับไม่ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ บทความนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้เห็นภาพรวมของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างเรือเดินทะเลและบุริมสิทธิทางทะเลของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศที่มีการพาณิชยนาวีที่เจริญก้าวหน้ามากกว่าประเทศไทย ซึ่งผลการศึกษาอาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากฎหมายด้านการพาณิชยนาวีของประเทศไทยต่อไป

* น.บ., น.บ.ท.

การจ้างเรือและบริมสิทธิทางทะเลตามกฎหมายของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของคาบสมุทรอินโดจีนมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 1,400 ไมล์ มีประวัติศาสตร์อันยาวนานผ่านช่วงเวลาแห่งสงคราม การตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศจีน และประเทศฝรั่งเศส ผ่านการรบและแบ่งแยกดินแดนออกเป็นเวียดนามเหนือ เวียดนามใต้และเพิ่งได้มีการรวมเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้เข้าด้วยกัน พร้อมทั้งได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็นสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2519

ด้านการพาณิชย์นาวิศาสตร์สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีกองเรือที่มีขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ 30 ของโลก¹ โดยมีเรือจดทะเบียนที่ชักธงสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม 758 ลำ และเป็นเรือเวียดนามที่ชักธงประเทศอื่น 79 ลำ รวมทั้งสิ้น 841 ลำ² มีท่าเรือพาณิชย์ทั้งหมด 17 ท่าเรือ รองรับสินค้าได้ประมาณ 15 ล้านตันต่อวัน เป็นประเทศที่มีความสามารถด้านการต่อเรือเป็นอันดับที่ 5 ของโลก ด้านการศึกษาสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้มีการจัดตั้ง Vietnam Maritime University (VIMARU) Haiphong และ Haiphong Polytechnic College ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ศึกษาด้านการพาณิชย์นาวีโดยเฉพาะ ด้านกฎหมายสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้มีการบัญญัติประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีครั้งแรกเมื่อ 19 มิถุนายน พ.ศ.2533 หรือประมาณ 14 ปี หลังจากที่มีการรวมประเทศ สำหรับประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันคือฉบับลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ.2548 ซึ่งประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีฉบับนี้ได้รวบรวมบทบัญญัติในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์นาวีไว้รวมกัน เช่น การจดทะเบียนเรือสัญชาติเวียดนาม การทำสัญญาชาร์เตอร์เรือ การนำร่อง ประกันภัยทางทะเล เป็นต้น โดยประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามนี้จะกำหนดกรอบในแต่ละเรื่องไว้อย่างกว้างๆ จึงต้องมีการออกกฎหมายลำดับรองขึ้นมาเพื่อรองรับการดำเนินการ ขณะนี้มีข้อมูลว่ามีการออกกฎหมายลำดับรองกว่า 70 ฉบับเพื่อรองรับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายฉบับนี้

เมื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นจะเห็นว่า แม้สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจะมีลักษณะบางประการคล้ายคลึงกับประเทศไทย และเป็นประเทศที่เพิ่งจะได้รับอิสรภาพมาไม่นานนัก แต่กลับมีมาตรฐานด้านการพาณิชย์นาวีที่สูงกว่าประเทศไทย โดยเฉพาะด้านกฎหมายที่มีการออกประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีมาแล้วถึงสองฉบับด้วยกัน จึงเป็นที่น่าสนใจว่าด้วยเหตุใดกิจการด้านการพาณิชย์นาวีในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจึงได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาปรับปรุงกับประเทศไทยให้มีพัฒนาการด้านการพาณิชย์นาวีที่สูงขึ้นได้ ผู้เขียนมีความสนใจเกี่ยวกับการจ้างเรือเดินทะเล ซึ่งเป็นธุรกรรมที่เกี่ยวกับเงินทุนและหลักประกันการชำระหนี้ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการค้าและการลงทุนด้านการพาณิชย์นาวี และเนื่องจากการจ้างจะส่งผลให้ผู้รับจ้างมี

¹ ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในลำดับที่ 35 โดยมีเรือทั้งหมด จำนวน 415 ลำ

² UNCTED SECRETARIAT, Review of maritime transport 2013,2013, น.43

บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่นำมาจำนอง ในบทความนี้จึงขอนำเสนอเรื่องการจำนองเรือเดินทะเลและบุริมสิทธิทางทะเลควบคู่กันไป โดยแยกพิจารณาเป็นสองส่วนคือ 1.การจำนองเรือเดินทะเล และ 2.บุริมสิทธิทางทะเล

การจำนองเรือเดินทะเลเวียดนาม

ประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้กำหนดถึงเรื่องการจำนองเรือเดินทะเลเอาไว้ใน หมวดที่ 6 โดยเรื่องของการจำนองเรือเดินทะเลนั้นได้ถูกกำหนดไว้ในมาตรา 33 – 35 รวมทั้งหมดเพียง 3 มาตรา โดยได้บัญญัติถึงเรื่องต่อไปนี้

มาตรา 33 การจำนองเรือเดินทะเลเวียดนาม

มาตรา 34 บทบัญญัติทั่วไปว่าด้วยการจำนองเรือเดินทะเลเวียดนาม

มาตรา 35 การจดทะเบียนจำนองเรือเดินทะเลเวียดนาม

ต่อมาเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2553 รัฐบาลได้อาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายแพ่ง ประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวี และกฎหมายฉบับอื่นที่เกี่ยวข้อง ประกาศใช้กฎหมายลำดับรองว่าด้วยการจดทะเบียนธุรกรรมที่มีหลักประกันการชำระหนี้ (secured transaction) หรือ DECREE ON REGISTRATION OF SECURED TRANSACTIONS (DECREE 83) ซึ่งกฎหมายลำดับรองฉบับนี้ได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนในการจดทะเบียน และเงื่อนไขเกี่ยวกับธุรกรรมที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้ บทบาท ภารกิจและอำนาจของของรัฐเกี่ยวกับการจดทะเบียน โดยกฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับกับการจำนองเรือเดินทะเลด้วย

ความหมายของการจำนองเรือเดินทะเล

ประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ให้ความหมายของคำว่าจำนองเรือเดินทะเลเวียดนามไว้ว่า หมายถึง การที่เจ้าของได้นำเรือเดินทะเลของตนตราไว้กับบุคคลอื่นเพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยไม่มีการส่งมอบเรือเดินทะเลให้แก่ผู้รับจำนอง³ ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้ใช้บทบัญญัตินี้กับเรือเดินทะเลที่อยู่ระหว่างการต่อสร้างด้วย⁴ จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้จำนองเรือจะต้องเป็นเจ้าของเรือเดินทะเลเท่านั้น โดยการจำนองเรือเดินทะเลนั้นเป็นการนำเอาเรือเดินทะเลหรือเรือเดินทะเลที่อยู่ระหว่างการต่อสร้างมาใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้โดยไม่ต้องมีการส่งมอบเรือให้แก่ผู้รับจำนองซึ่งเป็นเจ้าหนี้ ผู้รับจำนองจะได้รับเพียงแค่สำเนาเอกสารรับรองการจดทะเบียนเรือเท่านั้น⁵ ซึ่งหนี้ที่เกิดขึ้นนั้นอาจเป็นหนี้ที่เจ้าของเรือก่อขึ้นเองหรือจะเป็นหนี้ของบุคคลอื่นก็ได้ และเรือเดินทะเลที่จะตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามนี้หมายถึง ยานพาหนะหรือวัตถุลอยน้ำใดๆ ที่สามารถเคลื่อนที่ได้และใช้เพื่อการเดินทางในทะเล ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเรือของทหาร เรือที่ใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะและไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า และเรือประมง

³ VIETNAM MARITIME CODE, Article 33 (1)

⁴ VIETNAM MARITIME CODE, Article 33 (4)

⁵ VIETNAM MARITIME CODE, Article 34 (7)

วิธีการจำนองเรือเดินทะเล

กฎหมายกำหนดให้คู่สัญญาต้องทำสัญญาจำนองเรือขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร⁶ และต้องนำไปจดทะเบียน⁷ การจำนองนั้นจึงจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย โดยผู้ที่สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนจำนองเรือเดินทะเลได้คือ ผู้จำนอง ผู้รับจำนอง ผู้ชำระบัญชีของผู้รับจำนองที่ล้มละลาย หรือบุคคลใดๆ ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้จำนองหรือผู้รับจำนอง⁸

การยื่นคำขอจดทะเบียนจำนองนั้นกฎหมายอนุญาตให้สามารถทำผ่านช่องทาง ดังนี้

- ยื่นคำขอจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ ณ หน่วยงานที่มีหน้าที่จดทะเบียนจำนองเรือ
- ส่งไปรษณีย์ไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่จดทะเบียนจำนองเรือ
- กรอกข้อมูลผ่านระบบลงทะเบียนออนไลน์ (ในขณะนี้ยังไม่ได้มีการจัดตั้งระบบขึ้น)

ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนมีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนจำนอง, ให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริงลงในเอกสารที่กำหนดไว้ และต้องส่งมอบเอกสารที่มีความสมบูรณ์ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนไม่ยอมชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนจำนองหรือไม่ชำระภายในกำหนดเวลา หรือมีการตรวจพบว่าผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ ให้ข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกัน ยื่นเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือมีการใช้เอกสารปลอม หน่วยงานที่รับจดทะเบียนสามารถปฏิเสธคำขอรับการจดทะเบียนได้ โดยหน่วยงานที่รับจดทะเบียนจะทำการหนังสือแจ้งการปฏิเสธคำขอรับการจดทะเบียนพร้อมระบุเหตุแห่งการบอกปัดอย่างชัดเจนและแจ้งวิธีการที่จะจดทะเบียนได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายให้ผู้ขอจดทะเบียนได้รับทราบ⁹ ซึ่งในขั้นตอนของการพิจารณาดำเนินการจดทะเบียนนี้หน่วยงานที่รับจดทะเบียนจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ นับแต่ได้รับคำขอจดทะเบียน ในกรณีที่ได้รับคำขอจดทะเบียนภายหลังเวลา 15.00 น. ให้เริ่มนับวันทำการในวันถัดไป ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นจริง หรือมีการใช้เอกสารปลอม และการกระทำเช่นนั้นส่งผลให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรืออาจได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ยื่นคำขอจะมีความรับผิดชอบต่อคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง โดยผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจำนองเรือเดินทะเลมีหน้าที่ต้องชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง ส่วนค่าสินไหมทดแทนจะมีมูลค่าเท่าใดนั้นจะต้องพิจารณาถึงความรุนแรงของการฝ่าฝืนด้วย¹⁰

การจำนองเรือเดินทะเลที่มีเจ้าของตั้งแต่สองคนขึ้นไป

กรณีที่เรือเดินทะเลที่นำมาจำนองเป็นเรือที่มีบุคคลเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของทั้งหมดเสียก่อนจึงจะสามารถนำมาจำนองได้ ทั้งนี้เว้นแต่จะได้ตกลง

⁶ VIETNAM MARITIME CODE, Article 33 (3)

⁷ VIETNAM MARITIME CODE, Article 3 (1) (e)

⁸ DECREE 83, Article 5 (1)

⁹ DECREE 83, Article 11

¹⁰ DECREE 83, Article 5 (3)

กันไว้เป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตามในส่วนนี้กฎหมายไม่ได้กำหนดรายละเอียดไว้อย่างชัดเจนว่าการให้ความยินยอมนั้นจะต้องทำโดยวิธีใด และหากมีการนำเรือมาจำนองโดยเจ้าของร่วมคนใดคนหนึ่งไม่ให้ความยินยอม นั้นผลในการทำสัญญาจำนองเรือจะเป็นเช่นไร

รายละเอียดที่ต้องระบุไว้ในการจดทะเบียนจำนองเรือเดินทะเลเวียดนาม

กฎหมายกำหนดให้ต้องมีการระบุรายละเอียดบางประการไว้ในการจดทะเบียนจำนองเรือเดินทะเลเวียดนาม ดังนี้¹¹

- ชื่อและที่อยู่ของที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้รับจำนองและเจ้าของเรือ

- ชื่อและสัญชาติของเรือเดินทะเลที่จดทะเบียน ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่าประมวลกฎหมายพาณิชย์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามใช้คำว่าจดทะเบียนจำนองเรือเดินทะเลเวียดนาม ดังนั้น เรือที่สามารถนำมาจดทะเบียนได้นั้นก็น่าจะเป็นเรือสัญชาติเวียดนามเพียงอย่างเดียว แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า เรือเดินทะเลเวียดนาม ที่ประมวลกฎหมายพาณิชย์กำหนดว่าเรือเดินทะเลเวียดนามคือเรือซึ่งได้รับการจดทะเบียนโดย the Vietnam National Register of Ships หรือได้รับอนุญาตจากผู้แทนทางการทูตหรือกงสุลเวียดนามให้ชักธงเวียดนาม สำหรับการจดทะเบียนเรือกรณีและผู้จดทะเบียนชาวเวียดนามหรือเป็นหน่วยงานของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สามารถขอจดทะเบียนเพื่อชักธงของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและจดทะเบียนความเป็นเจ้าของเรือได้ หรือขอจดทะเบียนต่างชาติเพื่อชักธงของประเทศอื่นก็ได้ ในกรณีของเรือต่างชาติที่ได้ทำสัญญาเช่าเรือโดยชาวเวียดนาม สามารถขอจดทะเบียนเพื่อชักธงสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ ดังนั้นจึงอาจมีกรณีที่นำเรือเรือสัญชาติอื่นที่ได้รับอนุญาตให้ชักธงสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมาจำนองในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้

- จำนวนวันที่จดทะเบียนเป็นประกัน ดอกเบี้ยและวันครบกำหนดจำนอง

เวลาที่การจำนองเรือเดินทะเลจะมีผลสมบูรณ์

กฎหมายกำหนดให้การจำนองเรือเดินทะเลจะมีผลสมบูรณ์ได้เมื่อมีการจดทะเบียน โดยให้ถือว่ามีการจดทะเบียนจำนองเรือเดินทะเลในเวลาที่ได้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนเรือเดินทะเลนั้นเรียบร้อยแล้ว¹²

กรณีการแก้ไขการจดทะเบียนเพื่อเพิ่มทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันนั้น เวลาที่จดทะเบียนคือเวลาที่มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนเรือเดินทะเลนั้นเรียบร้อยแล้วเช่นเดียวกัน และกรณีที่เป็นการ

¹¹ VIETNAM MARITIME CODE, Article 35

¹² สถานที่จดทะเบียนเรือเดินทะเลคือ

1. Vietnam ship registers ซึ่งมีสาขที่ตั้งอยู่ที่ นครโฮจิมินห์, นครโฮฟอง และนครดานัง

2. Secured Asset Transaction Registration Centres ซึ่งมีสาขที่ตั้งอยู่ที่ นครโฮจิมินห์, นครดานัง และกรุงฮานอย

ทั้งสองหน่วยงานข้างต้นนี้อยู่ภายใต้การกำกับของ Department of National Registry of Secured Transactions ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม แห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ขอจดทะเบียนเพื่อแก้ไขความผิดพลาดของการระบุข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่นำมาจำนอง หรือชื่อหรือหมายเลขของเอกสารระบุสถานะของบุคคลของผู้จำนอง การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงจะมีผลเมื่อข้อมูลตามคำขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงนั้นได้ถูกป้อนเข้าสู่ฐานข้อมูลธุรกรรมที่มีหลักประกันการชำระหนี้ (the database on secured transactions)¹³

การจำนองเรือจะมีผลนับแต่ได้จดทะเบียนจำนองเรือ และจะมีไปจนกว่าคู่สัญญาจะได้เพิกถอนการจดทะเบียน โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

การทำประกันภัยเรือเดินทะเล

เจ้าของเรือมีหน้าที่ทำประกันภัยเรือเดินทะเลที่นำมาจำนอง โดยให้ผู้รับจำนองเป็นผู้รับผลประโยชน์ ทั้งนี้ เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น¹⁴ ดังนั้น ในกรณีเรือได้รับความเสียหายหรือเสียหายสิ้นเชิง อันเป็นเหตุให้การจำนองสิ้นสุดลง ผู้รับจำนองก็จะมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายสิ้นเชิงของเรือเดินทะเลนั้นจากผู้รับประกันภัยก่อนบุคคลอื่น¹⁵

การจำนองซ้อน

เนื่องจากเรือเดินทะเลเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง ดังนั้น กฎหมายจึงยอมรับให้เจ้าของเรือเดินทะเลหนึ่งลำสามารถนำเรือของตนไปใช้จำนองเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้รายอื่นได้จนกว่าจำนวนหนี้ที่ประกันไว้จะเท่ากับมูลค่าเรือ คือสามารถนำเรือไปจำนองได้ตราบใดที่มูลค่าของเรือลำนั้นยังมีมากกว่าจำนวนหนี้ทั้งหมดที่ได้ประกันไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่จะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น¹⁶ โดยลำดับการจำนองจะเป็นไปตามลำดับที่ได้จดทะเบียนไว้¹⁷

การโอนสิทธิในการรับชำระหนี้ให้แก่บุคคลอื่น

กรณีที่เจ้าหนี้ผู้รับจำนองได้โอนสิทธิในการรับชำระหนี้ที่มีการจำนองเรือไว้เป็นประกันการชำระหนี้ให้แก่บุคคลอื่น ไม่ว่าจะโอนสิทธิดังกล่าวไปทั้งหมดหรือโอนให้เพียงบางส่วน การจำนองเรือจะไม่สิ้นสุดแต่จะโอนไปยังบุคคลผู้รับโอนสิทธิในการรับชำระหนี้ด้วยเช่นเดียวกัน¹⁸

การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงข้อมูล

กฎหมายกำหนดให้ผู้ยื่นขอจดทะเบียนต้องยื่นขอเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนเมื่อเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้¹⁹

¹³ DECREE 83, Article 7

¹⁴ VIETNAM MARITIME CODE, Article 34 (2)

¹⁵ VIETNAM MARITIME CODE, Article 34(6)

¹⁶ VIETNAM MARITIME CODE, Article 34 (4)

¹⁷ VIETNAM MARITIME CODE, Article 34 (5)

¹⁸ VIETNAM MARITIME CODE, Article 34 (3)

¹⁹ DECREE 83, Article 12

- การลด การเพิ่ม การทดแทน หรือการเปลี่ยนชื่อผู้จ้างหรือผู้รับจ้าง
- การถอนทรัพย์สินที่นำมาจ้าง
- การเพิ่มจำนวนทรัพย์สินนำมาจ้างในกรณีที่ไม่มีการทำสัญญาฉบับใหม่
- การแก้ไขข้อผิดพลาดในเนื้อหาที่ได้รับระบุไว้ในคำขอจดทะเบียน
- การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่จดทะเบียนใดๆ

การโอนกรรมสิทธิ์เรือที่จ้าง

เมื่อเรือถูกนำไปจ้างแล้ว กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้ผู้จ้างโอนเรือเดินทะเลให้บุคคลอื่น เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้รับจ้าง²⁰ มีข้อสังเกตว่ากฎหมายมิได้กำหนดไว้โดยชัดเจนว่าการให้ความยินยอมนั้นต้องทำโดยวิธีใด เช่น สามารถให้ความยินยอมโดยวาจาได้หรือไม่ เป็นต้น ในกรณีที่มีการโอนกรรมสิทธิ์เรือที่ถูกนำมาจ้างไปให้บุคคลอื่นนั้น จ้างยอมไม่ได้ได้รับความกระทบกระเทือน แต่ยังคงติดไปกับเรือ ดังนั้นเจ้าของเรือรายใหม่จึงต้องรับภาระจ้างต่อไปด้วย

การบังคับจ้าง²¹

เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว²² แต่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือชำระหนี้ไม่ถูกต้องตามสัญญา ผู้รับจ้างมีสิทธิบังคับจ้างได้²³ สำหรับวิธีการและระยะเวลาในการบังคับจ้างนั้นกฎหมายเวียดนามให้สิทธิคู่สัญญาให้สามารถตกลงกันได้เอง เช่น คู่สัญญาอาจตกลงบังคับจ้างโดยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีหน้าที่ขายทรัพย์สินที่นำมาจ้างแล้วนำเงินมาชำระหนี้ หรือบังคับจ้างหลุด หรือผู้รับจ้างอาจรับชำระเงินหรือทรัพย์สินอื่นจากบุคคลภายนอกที่เข้ามาชำระหนี้แทนลูกหนี้ เป็นต้น ในกรณีที่คู่สัญญาไม่ได้ทำความตกลงกันได้ กฎหมายกำหนดให้บังคับจ้างโดยวิธีการขายทอดตลาด²⁴ โดยก่อนหน้าที่จะมีการขายทอดตลาด กฎหมายกำหนดให้ผู้ขายทอดตลาดต้องทำการประกาศ ณ สถานที่ที่มีการขายทอดตลาด และประกาศผ่านทางสื่อมวลชน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเวลา สถานที่ ปริมาณ คุณภาพ และรายการทรัพย์สินที่จะมีการขายทอดตลาด โดยต้องประกาศล่วงหน้าก่อนที่จะมีการขายทอดตลาดไม่น้อยกว่า 7 วัน²⁵

²⁰ VIETNAM MARITIME CODE, Article 34(1)

²¹ เนื่องจากประมวลกฎหมายพาณิชย์ไม่ได้กำหนดถึงเรื่องการบังคับจ้างเอาไว้จึงต้องนำกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาตามที่ VIETNAM MARITIME CODE, Article 33 (2) กำหนดไว้

²² กรณีลูกหนี้กลายเป็นบุคคลล้มละลาย CIVIL CODE OF VIETNAM, Article 387 บัญญัติไว้ว่า “In cases of bankruptcy, civil obligations shall terminate in accordance with the law on bankruptcy.” ดังนั้น สัญญาจึงต้องสิ้นสุดลงเพราะเหตุแห่งการล้มละลายของลูกหนี้ และเจ้าหนี้สามารถใช้สิทธิบังคับจ้างได้นับแต่วันที่ลูกหนี้ตกเป็นบุคคลล้มละลาย

²³ CIVIL CODE OF VIETNAM, Article 355

²⁴ CIVIL CODE OF VIETNAM, Article 336

²⁵ CIVIL CODE OF VIETNAM, Article 456

กรณีที่มีการนำเรือเดินทะเลไปจำนองซ้อน หากหนี้รายใดถึงกำหนดชำระแล้วและผู้รับจำนองประสงค์จะบังคับชำระหนี้จากเรือที่นำมาจำนองนั้น ผู้รับจำนองจะต้องแจ้งการบังคับจำนองให้ผู้รับจำนองทุกรายทราบด้วย ทั้งนี้กฎหมายให้ถือว่าการจำนองรายอื่นๆ นั้นถึงกำหนดชำระแล้วโดยผลแห่งกฎหมาย²⁶

ในด้านของการชำระหนี้ เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินจะถูกนำมาหักค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขายทรัพย์สินนั้นก่อนที่จะนำมาชำระให้ผู้รับจำนอง และในกรณีที่หนี้จำนองนั้นเป็นหนี้เงินกู้ยืม เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินที่นำมาจำนองจะถูกชำระตามลำดับดังนี้ หนี้เงินกู้ยืม > ดอกเบี้ย > ค่าปรับ > ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอื่นๆ (ถ้ามี) กรณีเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินจำนองมีมากกว่าจำนวนหนี้ให้นำเงินส่วนที่เหลือส่งคืนแก่ผู้จำนอง หากเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินจำนองมีไม่เพียงพอชำระหนี้ ผู้จำนองมีหน้าที่ชำระหนี้ส่วนที่เหลือ²⁷

บุริมสิทธิทางทะเลตามกฎหมายเวียดนาม

ประมวลกฎหมายพาณิชย์ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้บัญญัติเรื่องบุริมสิทธิทางทะเลเอาไว้ใน หมวดที่ 6 ซึ่งมีเนื้อหาอยู่ด้วยกันทั้งหมดเพียง 4 มาตรา ซึ่งมีเนื้อหาดังนี้ ความหมายของบุริมสิทธิทางทะเล สิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเล ลำดับการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิทางทะเล และความระงับของบุริมสิทธิทางทะเล

ประมวลกฎหมายพาณิชย์ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ให้ความหมายของคำว่า บุริมสิทธิทางทะเลว่า เป็นสิทธิที่ของเจ้าหนี้ที่มีสิทธิเรียกร้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 37 แห่งประมวลกฎหมายนี้ ในการเรียกร้องให้เจ้าของเรือ ผู้เช่าเรือ หรือผู้ดำเนินงานเรือ ชำระค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่เรือนั้นได้ก่อให้เกิดขึ้นได้ก่อนบุคคลอื่น²⁸ จะเห็นได้ว่าบุริมสิทธิทางทะเลจะเกิดขึ้นจะต้องมีสิทธิเรียกร้องที่เกิดจากเรือและสิทธิเรียกร้องดังกล่าวจะต้องมีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนดไว้จึงจะเกิดบุริมสิทธิทางทะเล อาจกล่าวได้อีกทางหนึ่งว่าบุริมสิทธิทางทะเลเกิดขึ้นได้โดยผลของกฎหมายเท่านั้น และสามารถเกิดขึ้นได้แม้ว่าเรือที่ก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องนั้นไม่ใช่เรือของลูกหนี้ก็ตาม เช่น กรณีที่เรือที่ผู้เช่าเรือไปทำละเมิดต่อบุคคลอื่นเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ เช่นนี้ผู้เสียหายก็จะมีบุริมสิทธิเหนือเรือแม้ว่าผู้เช่าเรือจะไม่ใช่เจ้าของเรือก็ตาม เมื่อเกิดขึ้นแล้วบุริมสิทธิก็มีผลสมบูรณ์โดยไม่ต้องมีการทำเป็นสัญญาหรือนำไปจดทะเบียนแต่อย่างใด

บุริมสิทธิทางทะเลตามกฎหมายเวียดนามนี้เป็นสิทธิเรียกร้องที่เจ้าหนี้อยู่เหนือเรือเดินทะเลและบุริมสิทธินี้จะไม่ถูกกระทบกระเทือนแม้ว่าเรือเดินทะเลนั้นจะถูกขาย หรือโอนเปลี่ยนมือให้บุคคลอื่นเปลี่ยนตัวผู้เช่าเรือ หรือเปลี่ยนตัวผู้ดำเนินงานเรือ ไม่ว่าบุคคลเหล่านั้นจะทราบหรือไม่ก็ตามว่ามี

²⁶ CIVIL CODE OF VIETNAM, Article 324(3)

²⁷ CIVIL CODE OF VIETNAM, Article 338

²⁸ VIETNAM MARITIME CODE, Article 36(1)

บุริมสิทธิเหนือเรือลำดังกล่าว²⁹ และบุริมสิทธิทางทะเลเหนือเรือเดินทะเล จะไม่ได้รับผลกระทบแม้ว่าเรือเดินทะเลดังกล่าวจะถูกจอดจําหรือถูกเจ้าของนำออกไปเป็นประกันการชำระหนี้โดยวิธีอื่น

สิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเล³⁰

กฎหมายเวียดนามกำหนดสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลไว้ 5 ข้อ ดังนี้

1. สิทธิเรียกร้องเพื่อค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายในการส่งลูกเรือกลับประเทศ ค่าประกันสังคม และเงินอื่นๆ ของนายเรือ ลูกเรือ และคนบนเรืออื่นๆ
2. สิทธิเรียกร้องเพื่อการเสียชีวิต ความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัย อันเกิดจากการดำเนินการของเรือเดินทะเลโดยตรง
3. สิทธิเรียกร้องเพื่อค่าธรรมเนียมการเทียบท่าเรือ ค่าประกันภัย ค่าธรรมเนียม ค่าภาระยกขนสินค้า ในการนำร่อง และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ของท่าเรือ
4. สิทธิเรียกร้องเพื่อการช่วยเหลือกู้ภัย (Salvage)
5. สิทธิเรียกร้องเพื่อค่าเสียหาย ในกรณีที่ทรัพย์สินสูญหายหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดในการดำเนินงานเรือ

จะเห็นได้ว่าสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลนั้นอาจมีมูลเหตุมาจากการกระทำละเมิดเช่นเรือโดนกัน และจากการทำสัญญา เช่น การผิดสัญญาจ้างแรงงาน เป็นต้น

ลำดับในการรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้มีบุริมสิทธิทางทะเล

เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ให้แก่ตนได้ก่อนเจ้าหนี้จํานอง เจ้าหนี้ที่มีประกันการชำระหนี้ประเภทอื่น³¹ และเจ้าหนี้สามัญ แต่ระหว่างเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิด้วยกันนั้น ลำดับในการชำระหนี้จะเป็นไปตามที่มาตรา 37 ประมวลกฎหมายพาณิชย์สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้กำหนดสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลไว้ 5 ข้อ³² ดังนี้

- ลำดับแรก เจ้าหนี้เพื่อสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายในการส่งลูกเรือกลับประเทศ ค่าประกันสังคม และเงินอื่นๆ ของนายเรือ ลูกเรือ และคนบนเรืออื่นๆ
- ลำดับที่สอง เจ้าหนี้เพื่อสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการเสียชีวิต ความเสียหายต่อร่างกายหรืออนามัย อันเกิดจากการดำเนินการของเรือเดินทะเลโดยตรง
- ลำดับที่สาม เจ้าหนี้เพื่อสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากค่าธรรมเนียมการเทียบท่าเรือ ค่าประกันภัย ค่าธรรมเนียม ค่าภาระยกขนสินค้า ในการนำร่อง และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ของท่าเรือ

²⁹ VIETNAM MARITIME CODE, Article 36(5)

³⁰ VIETNAM MARITIME CODE, Article 37

³¹ VIETNAM MARITIME CODE, Article 36 (2)

³² VIETNAM MARITIME CODE, Article 38(1)

- ลำดับที่สี่ เจ้าหนี้เพื่อสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการช่วยเหลือกู้ภัย (Salvage)
- ลำดับสุดท้าย เจ้าหนี้เพื่อสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากค่าเสียหาย ในกรณีที่ทรัพย์สินสูญหายหรือ

เสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดในการดำเนินงานเรือ

สิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลแต่ละลำดับอาจมีเจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิได้หลายราย เช่น กลุ่มลูกเรือซึ่งไม่ได้รับการชำระค่าจ้างทำงานบนเรือ หรือกรณีที่เรือโดนกันเป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตหลายราย เป็นต้น กฎหมายได้กำหนดว่าในกรณีที่เงินไม่พอชำระหนี้ ให้เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิลำดับเดียวกันได้รับชำระหนี้ตามอัตราส่วนแห่งหนี้ของตน³³

สิทธิเรียกร้องทางทะเลที่เกิดจากเหตุเดียวกันให้ถือว่าขึ้นพร้อมกัน³⁴ เช่น ในการทำละเมิดของเรือครั้งหนึ่งทำให้ผู้ได้รับบาดเจ็บและทำให้ทรัพย์สินของบุคคลอื่นเสียหาย เช่นนี้ เมื่อสิทธิเรียกร้องทั้งสองรายเกิดขึ้นเพราะสาเหตุเดียวกันกฎหมายให้ถือว่าสิทธิเรียกร้องทั้งสองรายนั้นเกิดขึ้นพร้อมกัน การจะพิจารณาลำดับการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิจะต้องพิจารณาตามลำดับที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น จากกรณีตัวอย่าง เจ้าหนี้บุริมสิทธิอันเกิดจากการได้รับบาดเจ็บจะได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้บุริมสิทธิอันเกิดจากความเสียหายของทรัพย์สิน

สิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิที่เกิดขึ้นในเที่ยวเดินทางครั้งหลังจะมีลำดับการรับชำระหนี้ก่อนสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิที่เกิดขึ้นในเที่ยวเดินทางครั้งก่อน³⁵ การกำหนดเช่นนี้ก็จะเป็นไปตามหลัก last in time is first in right ซึ่งหลักนี้เกิดขึ้นเนื่องจากบุริมสิทธิทางทะเลเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย และมีผลสมบูรณ์ได้โดยผู้ทรงบุริมสิทธิไม่ต้องครอบครองเรือและไม่ต้องมีการจดทะเบียน จึงเป็นการสร้างภาระให้แก่บุคคลภายนอกที่ไม่รู้ถึงความมีอยู่ของบุริมสิทธิทางทะเลนั้น หลักนี้จึงถูกสร้างขึ้นเพื่อเร่งรัดให้เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิบังคับชำระหนี้ตามสิทธิของตนโดยเร็ว ไม่ปล่อยให้บุริมสิทธิติดติดไปกับเรือนานเกินไป³⁶

สิทธิเรียกร้องทางทะเลอันเนื่องมาจากสัญญาจ้างแรงงานที่ทำการเดินทางหลายเที่ยวให้อยู่ในลำดับเดียวกับสัญญาจ้างแรงงานที่ทำการเดินทางสุดท้าย³⁷ ตัวอย่างเช่น นาย A ได้รับการว่าจ้างให้ทำงานบนเรือสำราญสัญชาติเวียดนามที่ให้บริการรับส่งผู้โดยสารจากสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม – ประเทศสิงคโปร์ โดยนาย A ได้เข้าทำสัญญาจ้างในวันที่ 1 มกราคม 2556 เพื่อการทำงานบนเรือสำราญจำนวน 12 เที่ยวเดินทาง ต่อมาปรากฏว่าในเที่ยวเดินทางที่ 12 ปรากฏว่ามีผู้โดยสารจำนวนมาก จึงได้มีการจ้างนาย B เพื่อมาให้บริการผู้โดยสารบนเรือในเที่ยวเดินทางที่ 12 โดยนาย B ได้ทำสัญญาเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2556 ต่อมาปรากฏว่าเกิดปัญหาที่ทำให้เจ้าของเรือสำราญไม่สามารถจ่ายเงินให้แก่พนักงานที่

³³ VIETNAM MARITIME CODE, Article 38(2)

³⁴ VIETNAM MARITIME CODE, Article 38(3)

³⁵ VIETNAM MARITIME CODE, Article 38(4)

³⁶ Maraist. F.L., *Admiralty in a Nutshell* (Minnesota: West Publishing Co, 1991), p.103.

³⁷ VIETNAM MARITIME CODE, Article 38(5)

ทำงานบนเรือได้ ดังนี้ นาย A และนาย B จะกลายเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิในลำดับเดียวกันและมีสิทธิได้รับชำระหนี้พร้อมกัน แม้ว่าการทำสัญญาจะต่างกันเป็นเวลานานก็ตาม

อย่างไรก็ตาม ลำดับในการชำระหนี้จะเปลี่ยนแปลงไปในกรณีที่สิทธิเรียกร้องอันเนื่องมาจากการช่วยเหลือกู้ภัยได้เกิดขึ้นหลังจากเกิดสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลแล้ว สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการช่วยเหลือกู้ภัยจะอยู่ในลำดับก่อนสิทธิเรียกร้องทางทะเลอื่นที่มีอยู่ก่อนแล้ว³⁸ ตัวอย่างเช่น เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2556 เรือ A ได้พุ่งชนแท่นขุดเจาะน้ำมันกลางทะเล ทำให้ลูกเรือได้รับบาดเจ็บ และแท่นขุดเจาะน้ำมันได้รับความเสียหาย ต่อมาขณะเรือ A เดินทางไปยังประเทศปลายทาง เรือ A ได้ชนกับหินโสโครกใต้ทะเลทำให้เรือรั่วและมีน้ำเข้าเรือเป็นจำนวนมาก และได้รับการช่วยเหลือกู้ภัยจากเรือ B ในวันที่ 10 มิถุนายน 2556 จากตัวอย่างนี้ มีเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิเหนือเรือ A สามรายด้วยกันคือ

- ลูกเรือที่ได้รับบาดเจ็บจากการดำเนินการของเรือ ในวันที่ 1 มิถุนายน 2556
- เจ้าของแท่นขุดเจาะน้ำมันที่ได้รับความเสียหายจากการทำละเมิดในการดำเนินงานของเรือ ในวันที่ 1 มิถุนายน 2556
- เรือ B ซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือกู้ภัย ในวันที่ 10 มิถุนายน 2556

เนื่องจากสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการช่วยเหลือกู้ภัยได้เกิดขึ้นภายหลังจากที่เรือมีบุริมสิทธิอยู่แล้ว สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการช่วยเหลือกู้ภัยจึงเลื่อนขึ้นมาเป็นลำดับแรกที่จะได้รับชำระหนี้ ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายเล็งเห็นถึงความสำคัญของการให้การช่วยเหลือกู้ภัย อีกทั้ง การช่วยเหลือกู้ภัยที่เกิดขึ้นภายหลังจากนั้นช่วยรักษาเรือไม่ให้สูญหายหรือยับยั้งไม่ให้เรือเสียหายมากขึ้น จึงเป็นการรักษาประโยชน์ให้แก่เจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิอยู่ก่อนหน้าการช่วยเหลือกู้ภัยด้วย ลำดับในการชำระหนี้ตามตัวอย่างนี้จึงเป็นดังนี้ เรือ B มีสิทธิได้รับชำระหนี้เป็นลำดับแรก ส่วนกรณีที่ลูกเรือได้รับบาดเจ็บและแท่นขุดเจาะน้ำมันได้รับความเสียหายนั้นเกิดจากสาเหตุเดียวกันกฎหมายถือว่าเกิดสิทธิเรียกร้องขึ้นพร้อมกัน จึงต้องพิจารณาลำดับการได้รับชำระหนี้ตามลำดับที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น ลูกเรือที่ได้รับบาดเจ็บจึงมีสิทธิได้รับชำระหนี้เป็นลำดับที่สอง และเจ้าของแท่นขุดเจาะที่ได้รับความเสียหายมีสิทธิได้รับชำระหนี้เป็นลำดับสุดท้าย

ในกรณีที่สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการช่วยเหลือกู้ภัยมากกว่าหนึ่งครั้ง สิทธิเรียกร้องเพื่อการช่วยเหลือกู้ภัยในครั้งหลังจะมีลำดับที่จะได้รับชำระหนี้ก่อนสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการช่วยเหลือกู้ภัยครั้งก่อน³⁹ ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า การช่วยเหลือกู้ภัยในครั้งหลังนี้ช่วยรักษาเรือเอาไว้ จึงเป็นการรักษาประโยชน์ให้แก่เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิรายเดิม

³⁸ VIETNAM MARITIME CODE, Article 38(1)

³⁹ VIETNAM MARITIME CODE, Article 38(5)

ความระงับของบุริมสิทธิทางทะเล⁴⁰

บุริมสิทธิทางทะเลนั้นเกิดขึ้นด้วยผลของกฎหมายและเกิดขึ้นทันทีที่มีสิทธิเรียกร้องเกิดขึ้น เจ้าหนี้บุริมสิทธิทางทะเลจะสามารถบังคับใช้สิทธิของตนได้โดยการร้องขอต่อศาลที่มีอำนาจให้กักเรือเดินทะเล⁴¹ โดยจะต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในระยะเวลาที่บุริมสิทธิยังไม่ระงับไป และระยะเวลาที่บุริมสิทธิทางทะเลระงับสิ้นไปจะเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

1. บุริมสิทธิทางทะเลจะระงับไปเมื่อพ้นระยะเวลา 1 ปีนับแต่วันที่บุริมสิทธิเกิดขึ้น โดยกฎหมายกำหนดให้คำนวณระยะเวลา 1 ปี ดังนี้

- กรณีสิทธิเรียกร้องเกิดจากการช่วยเหลือกู้ภัย บุริมสิทธิทางทะเลจะระงับไปเมื่อพ้นระยะเวลา 1 ปีนับจากวันสุดท้ายที่มีการปฏิบัติการช่วยเหลือกู้ภัย

- กรณีสิทธิเรียกร้องเพื่อความสูญหายหรือเสียหายที่เกิดจากการดำเนินการของเรือเดินทะเล บุริมสิทธิทางทะเลจะระงับไปเมื่อพ้นระยะเวลา 1 ปีนับจากวันที่เกิดความสูญหรือเสียหาย

- กรณีสิทธิเรียกร้องเกิดจากเหตุอื่นๆ เช่น เกิดจากการผิดสัญญา บุริมสิทธิทางทะเลจะระงับไปเมื่อพ้นระยะเวลา 1 ปีนับจากวันครบกำหนดชำระ

2. บุริมสิทธิทางทะเลจะระงับสิ้นไปเมื่อเจ้าของเรือ ผู้เช่าเรือ หรือผู้ดำเนินการเรือได้ชำระหนี้ทั้งหมดแก่เจ้าหนี้ แต่ในกรณีที่บุคคลอื่นที่มีอำนาจได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไปในนามของเจ้าของเรือ ผู้เช่าเรือ หรือผู้ดำเนินการเรือ บุริมสิทธิทางทะเลจะยังคงมีอยู่กับบุคคลที่ชำระหนี้

3. กรณีที่ศาลไม่สามารถบังคับตามสิทธิที่จะสั่งกักเรือเดินทะเลในน่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เพื่อรักษาผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิทางทะเลซึ่งเป็นผู้ที่มีถิ่นฐานหรือสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามนั้น ความระงับของบุริมสิทธิทางทะเลจะขยายออกไป โดยบุริมสิทธิจะสิ้นสุดเมื่อพ้น 30 วัน หลังจากเรือดังกล่าวได้มาถึงท่าเรือในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นครั้งแรก ทั้งนี้ ระยะเวลาที่ได้ขยายออกไปนั้นต้องไม่เกิน 2 ปีนับจากวันที่เกิดบุริมสิทธิทางทะเล ตัวอย่างเช่น เรือ A ได้แล่นโดยประมาททำให้ไปชนเข้ากับแท่นขุดเจาะน้ำมันของบริษัท B ที่ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในระหว่างที่บริษัท B กำลังดำเนินการเพื่อจะร้องขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจสั่งกักเรือ A นั้น ปรากฏว่าเรือ A ได้ออกไปจากน่านน้ำสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามแล้ว ทำให้ศาลไม่อาจสั่งกักเรือ A ได้ บุริมสิทธิทางทะเลจะระงับสิ้นไปตามแต่ละกรณีดังนี้

- กรณีที่ เรือ A เดินทางเข้ามาถึงท่าเรือใดท่าเรือหนึ่งในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามอีกครั้งภายในระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันท่าละเมิด บุริมสิทธิจะระงับสิ้นไปเมื่อพ้น 1 ปี นับแต่วันกระทำความผิด

⁴⁰ VIETNAM MARITIME CODE, Article 39

⁴¹ VIETNAM MARITIME CODE, Article 36(3)

ในส่วนนี้มีผู้แสดงความเห็นว่ากฎหมายของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเกี่ยวกับการกักเรือที่กำหนดว่าศาลที่มีอำนาจจะต้องรับพิจารณาคดีเสียก่อนจึงจะมีอำนาจออกหมายกักเรือได้นั้น ไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสากล ที่ต้องดำเนินการกักเรือโดยเร็วและเป็นความลับ

- กรณีที่ เรือ A เดินทางเข้ามาถึงท่าในในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเมื่อพ้นระยะเวลา 1 ปีนับแต่วันท่าละเมิดแต่ไม่เกิน 2 ปีนับแต่วันกระทำละเมิด บุริมสิทธิจะระงับสิ้นไปเมื่อพ้น 30 วัน นับแต่วันที่เรือ A เข้ามาถึงท่าเรือในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม แต่ระยะเวลา 30 วันนี้ต้องไม่เกินกว่า 2 ปีนับแต่วันกระทำละเมิด

- กรณีที่ เรือ A เดินทางเข้ามาถึงท่าในในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเมื่อพ้นระยะเวลา 2 ปีนับแต่วันกระทำละเมิด ในกรณีนี้ไม่สามารถที่จะขอให้มีการกักเรือได้แล้วเนื่องจากบุริมสิทธิสิ้นผลไปแล้ว

การจำนองเรือตามกฎหมายไทย

พระราชบัญญัติการจำนองเรือและบุริมสิทธิทางทะเล พ.ศ.2537 ได้บัญญัติกำหนดเกี่ยวกับการจำนองเรือเอาไว้ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

พระราชบัญญัติการจำนองเรือและบุริมสิทธิทางทะเล พ.ศ.2537 มิได้ให้ความหมายของการจำนองเรือเอาไว้ แต่เมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 702 แล้วก็อาจกล่าวได้ว่าการจำนองเรือก็คือสัญญาซึ่งผู้จำนองเอาเรือของตนตราไว้กับบุคคลอีกคนหนึ่งซึ่งเรียกว่าผู้รับจำนอง เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้โดยไม่ต้องส่งมอบเรือที่จำนองนั้นให้แก่ผู้รับจำนอง โดยเรือที่จะอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฉบับนี้จะเป็นเรือที่มีขนาดหนักสตันกรอสขึ้นไปที่เดินด้วยเครื่องจักรกลไม่ว่าจะใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตามและเป็นเรือที่มีลักษณะสำหรับใช้ในทะเลตามกฎหมายข้อบังคับการตรวจเรือที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยด้วย

การจำนองเรือไทยจะมีผลสมบูรณ์เมื่อได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียน โดยการจดทะเบียนสามารถทำได้ทั้งในประเทศและนอกประเทศ โดยสถานที่จดทะเบียนจำนองเรือในประเทศคือ ที่ทำการนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น กรณีจดทะเบียนในต่างประเทศ คือ สถานเอกอัครราชทูตไทยหรือสถานกงสุลไทย

สัญญาจำนองเรือจะครอบคลุมไปถึงเครื่องอุปกรณ์ประจำเรือและสิ่งของอื่นๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีไว้ประจำเรือไม่ว่าสิ่งดังกล่าวจะมีอยู่แล้วในเวลาที่จะจดทะเบียนจำนองหรือมีขึ้นหลังจากการจำนอง และกรณีที่เรือที่จำนองสูญหรือเสียหายไปการจำนองเรือจะครอบคลุมไปถึงค่าเฉลี่ยความเสียหายทั่วไป ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความสูญหรือเสียหายของเรือ ค่าช่วยเหลือกู้ภัย และค่าสินไหมทดแทนจากการประกันเรือที่เจ้าของเรือมีสิทธิได้รับ

กรณีการขายหรือการโอนเปลี่ยนมือทรัพย์สินเป็นวัตถุแห่งการจำนองนั้น กฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าสามารถทำได้หรือไม่ แต่เมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 736 – 738 ก็พอจะกล่าวได้ว่าสามารถขายหรือโอนเปลี่ยนมือทรัพย์สินที่เป็นวัตถุแห่งการจำนองได้

สัญญาจำนองจะระงับไปเมื่อหนี้ที่เป็นประกันระงับไป หรือเมื่อผู้รับจำนองได้ปลดจำนองให้แก่ผู้จำนอง

ข้อแตกต่างระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายเวียดนาม

กฎหมายจํานองของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามนั้นแม้จะบัญญัติขึ้นภายหลังกฎหมายไทยกว่าสิบปี แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่ากฎหมายว่าด้วยการจํานองเรือของไทยนั้นกลับไม่ได้แตกต่างกันในส่วนที่เป็นสาระสำคัญมากนัก ดังจะสามารถเปรียบเทียบได้ตามตารางดังนี้

เรื่อง	กฎหมายไทย	กฎหมายเวียดนาม	ความเห็น
กฎหมายบังคับใช้กับเรือที่จดทะเบียนจํานอง	ม.4 แห่ง พ.ร.บ.การจํานองเรือฯ กำหนดให้เรือขนาดหกสิบตันกรอสขึ้นไปที่เดินด้วยเครื่องจักรกลที่มีลักษณะสําคัญสำหรับใช้ในทะเลตามกฎหมายข้อบังคับการตรวจเรือที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยอยู่ภายใต้บังคับ พ.ร.บ.การจํานองเรือฯ หากเป็นเรือชนิดอื่นจะตกอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481	VIETNAM MARITIME CODE, Article 33(1) ใช้บังคับกับเรือหรือวัตถุลอยน้ำที่สามารถเคลื่อนที่ได้และใช้เพื่อการเดินทางในทะเล แต่ไม่รวมถึง เรือของทหาร เรือที่ใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า และเรือประมง	กฎหมายไทยกำหนดเรื่องกฎหมายที่ใช้บังคับกับการจํานองเรือไว้เป็น 2 มาตรฐานโดยขึ้นอยู่กับขนาดของเรือ ในขณะที่กฎหมายเวียดนามกำหนดให้ประมวลกฎหมายพาณิชย์นั้นมีผลใช้บังคับกับเรือเดินทะเลทั้งหมด อย่างไรก็ตามจากคํานิยามของกฎหมายเวียดนามเองก็ไม่ได้มีการให้คํานิยามของคำว่าเรือของทหาร เรือที่ใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะและไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า และเรือประมง ไว้จึงอาจจะเกิดปัญหาในการตีความได้เช่นกัน
สถานที่จดทะเบียนจํานอง	ม.12 และ ม.13 แห่งพ.ร.บ.การจํานองเรือฯ ให้ดำเนินการจดทะเบียนเรือได้ที่ที่ทำการนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น และในต่างประเทศ สามารถจดทะเบียนได้ที่สถานเอกอัครราชทูตไทยหรือสถานกงสุลไทย	VIETNAM MARITIME CODE, Article 35(2) ให้ยื่นจดทะเบียนต่อ Vietnam National Register of Ships โดยสามารถไปจดทะเบียนด้วยตัวเอง หรือโดยการส่งไปรษณีย์ และยังมีการออกกฎหมายรองรับการจดทะเบียน	กฎหมายเวียดนามมีความทันสมัยกว่ากฎหมายไทย โดยมีการออกกฎหมายรองรับการจดทะเบียนออนไลน์ ซึ่งในอนาคตหากมีการพัฒนาให้สามารถจดทะเบียนจํานองเรือเดินทะเลแบบ

		ทะเบียนออนไลน์ในอนาคต	ออนไลน์ได้ก็จะก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น
จำนองเรือ ครอบคลุมไปถึงสิ่ง ใดบ้าง	ม.9 และ ม.10 แห่งพ.ร.บ.การ จำนองเรือฯ -เครื่องอุปกรณ์ประจำเรือและ สิ่งของอื่นๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ ต้องมีไว้ประจำเรือ - ค่าเฉลี่ยความเสียหายทั่วไป (General Average) ที่เจ้าของเรือ มีสิทธิได้รับ -ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการสูญหาย หรือเสียหายของเรือหรือสิ่งของที่ สิทธิจำนองเรือครอบคลุมไปถึง เนื่องจากการใช้เรือทำการ ช่วยเหลือกู้ภัย - ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการกระทำ ละเมิดที่เป็นเหตุให้เรือหรือสิ่งของ ที่สิทธิจำนองเรือครอบคลุมไปถึงสูญหาย หรือเสียหาย -ค่าสินไหมทดแทนที่เจ้าของมี สิทธิได้รับจากผู้รับประกันภัย	ไม่ได้กำหนดไว้	กฎหมายไทยกำหนดไว้ เป็นการเฉพาะจึงมีความ ชัดเจนมากกว่า และเป็น การให้ความคุ้มครองผู้รับ จำนองมากกว่ากฎหมาย เวียดนาม
การบังคับ จำนอง	ใช้สิทธิทางศาลเมื่อลูกหนี้ผิดนัด ชำระหนี้ หรือเมื่อเรือที่จำนองหรือ ทรัพย์สินอื่นที่จำนองครอบคลุมไปถึง สูญหายหรือเสียหายจนไม่เพียงพอ ต่อการชำระหนี้	CIVIL CODE OF VIETNAM ให้สิทธิคู่สัญญาตกลง วิธีการในการบังคับจำนอง ได้เอง หากไม่ได้มีการตกลง กันไว้ให้บังคับจำนองโดยการ ขายทอดตลาด	กฎหมายเวียดนามมี ความยืดหยุ่นมากกว่า เนื่องจากเปิดโอกาสให้ คู่สัญญา ตกลงกันถึงวิธีการบังคับ จำนองในแบบที่คู่สัญญา เห็นสมควร อย่างไรก็ตาม การเปิดโอกาสให้คู่สัญญา ตกลงกันได้ก็อาจก่อให้เกิด ปัญหาบางประการ เช่น

			คู่สัญญาฝ่ายที่มีอำนาจเหนือกว่าอาจเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขในการบังคับจ้างให้เป็นคุณแก่ฝ่ายตนมากเกินไป เป็นต้น
--	--	--	---

บุริมสิทธิทางทะเลตามกฎหมายไทย

เรื่องบุริมสิทธิทางทะเลของไทยนั้น พระราชบัญญัติการจ้างเรือและบุริมสิทธิทางทะเล พ.ศ. 2537 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 22 – 28 ซึ่งพอจะสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

กฎหมายไม่ได้ให้ความหมายของคำว่าบุริมสิทธิทางทะเลเอาไว้ แต่เมื่อพิจารณาจากต้นร่างของพระราชบัญญัติการจ้างเรือและบุริมสิทธิทางทะเล พ.ศ. 2537 และการให้ความเห็นของนักวิชาการ⁴² จึงพอทำความเข้าใจได้ว่า บุริมสิทธิทางทะเล เป็นสิทธิเรียกร้องที่เจ้าหนี้มีอยู่เหนือเรือ ในอันที่จะได้รับชำระหนี้จากเรือและทรัพย์สินอื่นที่อยู่ภายใต้บุริมสิทธิได้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่น บุริมสิทธิทางทะเลเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย และเมื่อเกิดบุริมสิทธิขึ้นแล้วก็มีความสมบูรณ์โดยไม่ต้องนำไปจดทะเบียน

พระราชบัญญัติการจ้างเรือและบุริมสิทธิทางทะเล พ.ศ. 2537 กำหนดสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลไว้ 4 ข้อ คือ

1. สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการทำงานในฐานะนายเรือ ลูกเรือหรือคนประจำเรือของเรือ
2. สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับการเสียชีวิตหรือบาดเจ็บของบุคคลใดๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานของเรือ
3. สิทธิเรียกร้องเอาค่าตอบแทนในการช่วยเหลือกู้ภัย
4. สิทธิเรียกร้องในมูลละเมิดที่เกิดจากการดำเนินงานของเรือแต่ไม่รวมถึงสิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับการสูญหายหรือเสียหายของสินค้าและสิ่งของของผู้โดยสารที่อยู่ในเรือลำนั้น

เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิทางทะเลจะมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้จำนอง เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเจ้าหนี้สามัญ กรณีการรับชำระหนี้ระหว่างเจ้าหนี้บุริมสิทธิทางทะเล

⁴² ท่านอาจารย์สมพร ไพลิน เคยอธิบายไว้ในบทความ เรื่อง บุริมสิทธิทางทะเลและสิทธิจำนองเหนือเรือเดินทะเล ว่าบุริมสิทธิทางทะเลคือ หนี้หรือสิทธิเรียกร้องที่เจ้าหนี้มีอยู่ต่อเจ้าของเรือ และกฎหมายกำหนดให้เรือนี้เป็นหลักประกันการชำระหนี้โดยที่เจ้าหนี้ไม่ต้องจดทะเบียนสิทธิของตนไว้กับพนักงานเจ้าหน้าที่

ท่านอาจารย์จุฬา สุขมานพ เคยอธิบายไว้ในบทความ เรื่อง อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยบุริมสิทธิและการจ้างทางทะเล 1993 ว่าบุริมสิทธิทางทะเล คือ สิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากเรือที่ก่อให้เกิดหนี้ ก่อนเจ้าหนี้รายอื่นของเจ้าของเรือ นั้น หากมีการบังคับคดีโดยนำเรือดังกล่าวออกขายทอดตลาดหรือโดยการขายตามคำสั่งศาลโดยวิธีที่กฎหมายกำหนด

ด้วยกันเอง ลำดับของการได้รับชำระหนี้เป็นไปตามลำดับของสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเล และเจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิในลำดับเดียวกันให้ได้รับชำระหนี้ตามอัตราส่วนหนี้ของตน เว้นแต่กรณีที่สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการช่วยเหลือกู้ภัยได้เกิดขึ้นภายหลังจากบุริมสิทธิลำดับอื่น กรณีนี้ให้สิทธิเรียกร้องจากการช่วยเหลือกู้ภัยได้รับชำระหนี้เป็นลำดับแรก

บุริมสิทธิทางทะเลสามารถระงับสิ้นไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. เมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์ของเรือที่มีบุริมสิทธิให้แก่บุคคลอื่นแล้วและผู้รับโอนได้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าหนี้บุริมสิทธิทางทะเลยื่นข้อเรียกร้องของตนแล้วแต่เจ้าหนี้บุริมสิทธิเพิกเฉยไม่ยื่นข้อเรียกร้องตามเวลากำหนด

2. เมื่อพ้นกำหนด 1 ปีนับแต่วันที่เกิดบุริมสิทธิ

3. เมื่อขายเรือไปตามคำสั่งศาล

4. เมื่อผู้รับจำนองเอาเรือจำนองหลุด

5. เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้รับเรือ

ข้อแตกต่างระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายเวียดนาม

เรื่องกำหนดสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเล กฎหมายเวียดนามกำหนดประเภทสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลไว้มากกว่าโดยรวมถึงสิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการใช้ท่าเรือด้วย ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า เรือเดินทะเลจะต้องเกี่ยวข้องกับท่าเรือและการให้บริการต่างๆ ของท่าเรือ ซึ่งการใช้บริการแต่ละครั้งก็จะมีค่าบริการที่เรือจะต้องชำระแก่ท่าเรือเกิดขึ้น ประกอบกับเรือเดินทะเลเป็นทรัพย์สินที่มีการเคลื่อนที่อยู่ตลอดเวลา การให้หลักประกันแก่ผู้ให้บริการท่าเรือจะเป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการในประเทศ ซึ่งมีผลเป็นการส่งเสริมการลงทุนกิจการท่าเรือในประเทศและมีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศด้วย ทั้งยังเป็นการสอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งกฎเกณฑ์บางประการเกี่ยวกับบุริมสิทธิทางทะเลและการจำนอง ค.ศ.1926 อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งกฎเกณฑ์บางประการเกี่ยวกับบุริมสิทธิทางทะเลและการจำนอง ค.ศ.1967 และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยบุริมสิทธิทางทะเลและการจำนอง ค.ศ.1993 ซึ่งอนุสัญญาทั้ง 3 ฉบับ⁴³ได้กำหนดให้สิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการใช้ท่าเรือเป็นสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิด้วย นอกจากนั้นกฎหมายเวียดนามยังกำหนดรายละเอียดของสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิแต่ละประเทศไว้ละเอียดมากกว่าประเทศไทย ซึ่งการกำหนดเช่นนี้มีข้อดีตรงที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ สามารถใช้กฎหมายได้โดยมิต้องตีความมากนัก เช่น พระราชบัญญัติการจำนองเรือและบุริมสิทธิทางทะเล พ.ศ.2537 กำหนดให้สิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการทำงานในฐานะนายเรือ ลูกเรือหรือคนประจำเรือเป็นสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเล แต่ไม่ได้กำหนดไว้ว่าสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเกินความถึงกรณีใดบ้างจะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการตีความ

เรื่องความระงับสิ้นไปของบุริมสิทธิทางทะเล กฎหมายไทยบัญญัติเหตุที่จะทำให้บุริมสิทธิทางทะเลระงับสิ้นไปไว้มากกว่ากฎหมายเวียดนาม และกำหนดไว้อย่างมีเหตุผล ผู้เขียนเห็นว่าบุริมสิทธิทางทะเล

⁴³ ทั้งประเทศไทยและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามต่างก็ได้เป็นภาคีอนุสัญญาทั้ง 3 ฉบับนี้

เป็นสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่เหนือเรือและตกติดไปกับเรืออย่างเงียบๆ การที่กฎหมายกำหนดเหตุของการระงับไปซึ่งสิทธิไว้อย่างชัดเจนหลายเหตุนั้นก็เป็นการลดภาระให้กับบุคคลภายนอกที่ไม่ทราบถึงบุริมสิทธิที่มีเหนือเรือนั้น

ตารางเปรียบเทียบสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเลตามกฎหมายไทยและกฎหมายเวียดนาม

เรื่อง	พระราชบัญญัติการจำนองเรือและบุริมสิทธิทางทะเล พ.ศ.2537	ประมวลกฎหมายพาณิชย์ นาวิสารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	ความเห็น
สิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิทางทะเล	มาตรา 22 1 สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการทำงานในฐานะ นายเรือ ลูกเรือหรือคนประจำเรือของเรือ 2. สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับการเสียชีวิตหรือบาดเจ็บของบุคคลใดๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานของเรือ 3. สิทธิเรียกร้องเอาค่าตอบแทนในการช่วยเหลือกู้ภัย 4. สิทธิเรียกร้องในมูลละเมิดที่เกิดจากการดำเนินงานของเรือแต่ไม่รวมถึงสิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับการสูญหายหรือเสียหายของสินค้าและสิ่งของของผู้โดยสารที่อยู่ในเรือลำนั้น	Article 37 1. สิทธิเรียกร้องเพื่อค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายในการส่งลูกเรือกลับประเทศ ค่าประกันสังคม และเงินอื่นๆ ของนายเรือ ลูกเรือ และคนบนเรืออื่นๆ 2. สิทธิเรียกร้องเพื่อการเสียชีวิต หรือการได้รับบาดเจ็บหรือปัญหาทางสุขภาพอื่นใดอันเกิดจากการดำเนินการของเรือเดินทะเล 3. สิทธิเรียกร้องเพื่อค่าธรรมเนียมการเทียบท่าเรือ ค่าประกันภัย ค่าธรรมเนียม ค่าภาระยกขนสินค้า ในการนำร่อง และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ของท่าเรือ 4. สิทธิเรียกร้องเพื่อการช่วยเหลือกู้ภัย (Salvage) 5. สิทธิเรียกร้องเพื่อค่าเสียหาย ในกรณีที่ทรัพย์สิน	กฎหมายเวียดนามกำหนดรายละเอียดของสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิไว้มากกว่าและมีความชัดเจนมากกว่ากฎหมายไทยซึ่งทำให้ลดปัญหาเรื่องการตีความได้มากกว่ากฎหมายไทย

		สูญหายหรือเสียหายอัน เนื่องมาจากการกระทำละเมิด ในการดำเนินงานเรือ	
ความระงับ ไปซึ่งบุริมสิทธิ ทางทะเล	มาตรา 27 – 28 1. เมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์ ของเรือที่มีบุริมสิทธิให้แก่บุคคล อื่นและผู้รับโอนมีหนังสือแจ้งให้ เจ้าหนี้บุริมสิทธิทางทะเลยื่นข้อ เรียกร้องของตนแล้วแต่เจ้าหนี้ บุริมสิทธิเพิกเฉยไม่ยื่นข้อ เรียกร้องตามเวลากำหนด 2. เมื่อพ้นระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่เกิดบุริมสิทธิ 3. เมื่อขายเรือไปตามคำสั่ง ศาล 4. เมื่อผู้รับจำนองเอาเรือ จำนองหลุด 5. เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้รับเรือ	Article 39 1. เมื่อพ้นระยะเวลา 1 ปี นับแต่เกิดบุริมสิทธิ 2. เมื่อชำระหนี้เสร็จสิ้น	กฎหมายไทย กำหนดเหตุที่จะทำให้ บุริมสิทธิทางทะเล ระงับสิ้นไปไว้มากกว่า กฎหมายเวียดนาม ซึ่ง เป็นการลดภาระแก่ บุคคลภายนอกซึ่งไม่ ทราบถึงความมีอยู่ ของบุริมสิทธิเหนือเรือ

จากการพิจารณาแล้วเห็นว่าแม้ว่ากฎหมายว่าด้วยการจำนองเรือและบุริมสิทธิทางทะเลของประเทศไทยและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจะออกมาใช้บังคับต่างกันนับสิบปี แต่เนื้อหาของกฎหมายกลับมีข้อแตกต่างในส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่มากนัก อีกทั้งในบางประเด็นกฎหมายไทยยังมีการกำหนดรายละเอียดเอาไว้ชัดเจนมากกว่า เช่น เรื่องจำนองเรือครอบคลุมไปถึงสิ่งใดบ้าง ความระงับไปซึ่งบุริมสิทธิทางทะเล เป็นต้น

หากจะพิจารณาในด้านของการบัญญัติกฎหมายของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามนั้น เห็นว่าแม้จะมีการรวบรวมกฎหมายพาณิชย์นาวีทั้งหมดเข้ามามีผลเป็นประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวี แต่ประมวลกฎหมายฉบับดังกล่าวกลับมีรายละเอียดในแต่ละเรื่องน้อยมาก โดยเนื้อหาที่กำหนดไว้มีลักษณะเป็นเพียงหลักเกณฑ์ทั่วไปในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมทางพาณิชย์นาวีในเรื่องนั้นๆ ดังตัวอย่างเช่น บทบัญญัติในเรื่องการจำนองเรือเดินทะเลซึ่งมีอยู่เพียง 3 มาตรา การจะพิจารณาเรื่องการจำนองเรือเดินทะเลตามกฎหมายเวียดนามจำเป็นจะต้องค้นหากฎหมายลำดับรองซึ่งบัญญัติไว้เพื่อให้กิจกรรมทางพาณิชย์นาวีสามารถดำเนินไปได้ตามที่ประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวีวางแนวไว้ กฎหมายลำดับรองในที่นี้คือ DECREE 83 ซึ่งออกตามความกฎหมายหลายฉบับ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่ง ประมวลกฎหมายพาณิชย์นาวี กฎหมายว่า

ด้วยที่ดิน กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาและคุ้มครองป่าไม้ โดย DECREE 83 จะกำหนดเกี่ยวกับหลักการในการจดทะเบียนหลักประกันการชำระหนี้เท่านั้น ในส่วนของรายละเอียดการดำเนินการตาม DECREE 83 นั้นจะเป็นไปตามข้อบังคับซึ่งได้ประกาศใช้โดยอาศัยอำนาจตาม DECREE 83⁴⁴ และหากจะพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับจำนองก็จำเป็นต้องนำประมวลกฎหมายแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการจำนองทรัพย์สินมาพิจารณาด้วย เป็นต้น อีกตัวอย่างหนึ่งก็คือเรื่องบุริมสิทธิทางทะเลซึ่งประมวลกฎหมายพาณิชย์เวียดนามบัญญัติไว้เพียง 4 มาตรา ซึ่งยังขาดรายละเอียดในหลายด้าน เช่น บทบัญญัติที่ว่าด้วยการเริ่มต้นดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับบุริมสิทธิทางทะเล หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลควบคุมเรื่องบุริมสิทธิทางทะเล ข้อกำหนดและวิธีใช้สิทธิที่มีบุริมสิทธิทางทะเล เป็นต้น และในปัจจุบันยังคงไม่มีการออกกฎหมายลำดับรองมาใช้บังคับกับเรื่องนี้ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าแม้สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจะได้มีการจัดทำประมวลกฎหมายพาณิชย์มาแล้วถึง 2 ฉบับ แต่ปรากฏว่าการบัญญัติกฎหมายของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีความซับซ้อนและยากต่อการพิจารณามากกว่ากฎหมายไทย และจะเห็นได้ว่าแม้กฎหมายเวียดนามจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและมีผลใช้บังคับหลังกฎหมายไทยนับสิบปี แต่ก็ไม่ได้ปรากฏว่ากฎหมายเวียดนามในส่วนของการจำนองเรือและบุริมสิทธิทางทะเลจะมีความทันสมัย มีความสมบูรณ์ หรือมีความแตกต่างจากกฎหมายไทยอย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษาได้ผลเป็นที่น่าแปลกใจอย่างยิ่งว่าเมื่อกฎหมายที่ออกมาใช้ควบคุมกิจการพาณิชย์ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามก็ไม่ได้มีความสมบูรณ์มากไปกว่ากฎหมายที่ประเทศไทยมีอยู่ ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศรวมถึงความสามารถของประชากรไทยและเวียดนามก็ไม่ได้แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง แล้วเหตุใดกิจการทางพาณิชย์ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจึงได้พัฒนาไปไกลกว่าประเทศไทย อย่างไรก็ตาม หากมองในอีกมุมหนึ่งจะพบว่าสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านการพาณิชย์เป็นอย่างมาก จึงน่าคิดว่าหากในอนาคตสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้มีการปฏิรูประบบกฎหมายโดยแก้ไขข้อบกพร่องที่มีอยู่และทำให้กฎหมายสมบูรณ์มากขึ้น กิจการพาณิชย์ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจะพัฒนาไกลไปกว่าประเทศไทยอีกมากขึ้นเท่าใด

⁴⁴ Joint Circular No. 02/2012/TTLT-BTP-BGTVT of March 30, 2012, guiding the registration and provision of information on aircraft pledge, aircraft mortgage and seagoing ship mortgage

Circular 05/2011/TT-BTP guiding the implementation of some issues on registration, provision of information on secured transactions, contracts, notices of asset enumeration for enforcement of judgments through the direct methods, fax transmission, post office, electronic mails at the Registration Centers for Secured Transactions and Assets of the National Registration Authority for Secured Transactions under the Ministry of Justice

ข้อบังคับทั้งสองฉบับนี้ไม่มีการเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างคำขอจดทะเบียนเรือเดินทะเล ⁴⁵

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM Ngàytháng năm Date TỜ KHAI ĐĂNG KÝ THẾ CHẤP TÀU BIỂN APPLICATION FOR REGISTRATION OF SHIP MORTGAGE Kính gửi: (Tên cơ quan đăng ký) To: (name of ship registrar) Căn cứ hợp đồng thế chấp tài sản số:.....đã được ký kết ngàytháng năm giữavới, để nghị..... đăng ký thế chấp tàu biển sau đây vào Sổ đăng ký tàu biển quốc gia Việt Nam tại kể từ ngày.....tháng.....năm Based on the Mortgage Contract No:.....signed betweendated, hereby request to register the mortgage of following ship into Vietnam National Ships Registration Book at from the date of..... Tên tàu (Name of ship):..... Hô hiệu (Callsign):..... Loại tàu (Type of ship):..... Chủ tàu (Shipowner(s)):..... Năm và nơi đóng (Year and place of build):..... Chiều dài/rộng/cao (LOA/B/H):..... Trọng tải toàn phần (DWT):..... Tổng dung tích (GT):..... Dung tích thực (NT):..... Số đăng ký (Number of registration.):..... Ngày đăng ký (Date of registration):..... Người thế chấp (Mortgagor):..... Người nhận thế chấp (Mortgagee):..... Thời gian đăng ký thế chấp: từ ngày..... đến ngày..... Mortgage registration requested fromto NGƯỜI ĐỀ NGHỊ Applicant (Ký, ghi rõ họ tên, đóng dấu) (sign, full name and seal)
--

⁴⁵ ที่มา <http://www.moj.gov.vn/vbp/20%php1>

ตัวอย่างคำขอยกเลิกการจดทะเบียนเรือเดินทะเล

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM

.....Ngàytháng năm
Date

TỜ KHAI XÓA ĐĂNG KÝ THẾ CHẤP TÀU BIỂN
APPLICATION FOR DEREGISTRATION OF SHIP MORTGAGE

Kính gửi: (Tên cơ quan đăng ký)
To: (name of ship registrar)

Căn cứ hợp đồng thế chấp tài sản số:.....đã được ký kết ngàytháng .. năm
giữa.....với..... để nghị xóa đăng ký thế chấp tàu biển sau đây
trong Sổ đăng ký tàu biển quốc gia Việt Nam kể từ ngày.....

Based on the Mortgage Contract No.....signed between and dated....., hereby
request to deregister the mortgage of following ship in the Vietnam National Ship Registration Book from
the date of.....

Tên tàu (Name of ship):..... Hô hiệu (Callsign):.....

Loại tàu (Type of ship):.....

Chủ tàu (Shipowner) :.....

Số đăng ký (Number of registration):..... Ngày đăng ký (Date of registration):.....

Người thế chấp (Mortgagor):.....

Người nhận thế chấp (Mortgagee):.....

Ngày xóa thế chấp :.....

Date of deregistry of mortgage

NGƯỜI ĐỀ NGHỊ

Applicant

(Ký, ghi rõ họ tên, đóng dấu)

(sign, full name and seal)

THE VIETNAM MARITIME CODE

Section 6

TRANSFER OF OWNERSHIP AND MORTGAGE OF SEAGOING VESSELS

Article 33. Mortgage of Vietnamese seagoing vessels

1. The mortgage of a seagoing vessel means an act whereby the shipowner secures with his/her seagoing vessel the performance of his/her obligation to the obligee but is not required to hand over the vessel to the mortgagee for custody.

2. Shipowners have the right to mortgage Vietnamese seagoing vessels under their ownership to mortgagees according to the provisions of this Code and other relevant provisions of law.

3. Contracts for mortgage of Vietnamese seagoing vessels must be made in writing. The mortgage of Vietnamese seagoing vessels shall comply with the provisions of Vietnamese law.

4. The provisions on mortgage of seagoing vessels shall also apply to the mortgage of seagoing vessels in course of building.

Article 34. Principles of mortgage of Vietnamese seagoing vessels

1. Mortgaged seagoing vessels must not change hands, unless it is consented by the mortgagees.

2. Mortgaged seagoing vessels must be covered with insurance by their owners, unless otherwise agreed upon in mortgage contracts.

3. Where the mortgagee has transferred the whole or part of his/her right to the debt secured with the mortgaged seagoing vessel to another person, the mortgage of such seagoing vessel shall be also transferred in the same way.

4. A seagoing vessel may be used to secure several obligations, provided that its value is bigger than the aggregate value of the secured obligations, unless otherwise agreed upon.

The priority order of mortgages is determined on the basis of the corresponding order of registered mortgages in the Vietnam National Register of Ships.

5. The mortgage of a seagoing vessel owned by two or more owners must be consented by all the owners, unless otherwise agreed upon.

6. Where a seagoing vessel suffers from total loss, the mortgage shall terminate; the mortgagee shall be prioritized to receive the indemnity paid by the insurer for the total loss of the seagoing vessel.

7. Mortgagees shall only keep copies of seagoing-vessel registration certificates of mortgaged seagoing vessels.

Article 35. Registration of mortgages of Vietnamese seagoing vessels

1. Registration of mortgage of a Vietnamese seagoing vessel has the following details:

a/ The names and addresses of the head offices of the mortgagee and the shipowner;

b/ The name and nationality of the mortgaged seagoing vessel;

c/ The amount secured by the mortgage, interest rate and maturity.

2. The mortgage of a seagoing vessel shall become effective from the time it is entered into the Vietnam National Register of Ships.

3. Information on the registration of mortgages of Vietnamese seagoing vessels shall be supplied upon request.

4. Registrants of mortgages of seagoing vessels and users of information on mortgages of seagoing vessels shall have to pay fees.

Section 7

MARITIME LIENS

Article 36. Maritime liens

1. Maritime lien is the right of a person who lodges a maritime claim specified in Article 37 of this Law to priority in claiming compensation from the owner, charterer or operator of a seagoing vessel which has given rise to the maritime claim.

Maritime claim is an act whereby a party requests the other party to perform the obligation arising in relation to maritime shipping.

2. Maritime claims that give rise to maritime liens specified in Article 37 of this Code take priority over maritime claims secured by the mortgage of seagoing vessels and other security transactions.

3. Maritime liens shall be exercised through competent courts in the form of decisions to arrest seagoing vessels which are related to maritime claims that have given rise to maritime liens.

4. Persons who lodge maritime claims shall have maritime liens over seagoing vessels to secure the maritime claims specified in Article 37 of this Code, even though the seagoing vessels concerned have been mortgaged or their owners have conducted other security transactions to secure other obligations under contracts.

5. Maritime liens on seagoing vessels shall not be affected by a change of owners, charterers or operators, whether or not the purchasers of the seagoing vessels know that the vessels have been related to maritime claims that give rise to maritime liens.

Article 37. Maritime claims giving rise to maritime liens

1. Maritime claims for wages, repatriation costs, social insurance contributions, and other amounts due to shipmasters, officers and other members of shipcrews.

2. Maritime claims for indemnity for loss of life, personal injuries, other health damage directly related to seagoing vessels' operation;

3. Maritime claims for tonnage dues, maritime safety assurance dues, pilotage, wharfage, and other seaport dues and charges;

4. Maritime claims for salvage remuneration;

5. Maritime claims based on tort arising out of property loss and damage directly caused by the operation of seagoing vessels.

Article 38. Priority order of settlement of maritime claims giving rise to maritime liens

1. Maritime claims giving rise to maritime liens shall be prioritized for settlement in the order of claims listed in Article 37 of this Code; where a maritime claim for remuneration for the salvage of a seagoing vessel arises after maritime claims giving rise to other maritime liens, such claim shall take priority over other maritime claims.

2. Maritime claims that give rise to maritime liens in the same clause of Article 37 of this Code shall rank *pari passu* as between themselves; where the sum of money is insufficient to cover the value of each maritime claim, it shall be divided in proportion to the value of each maritime claim.

3. Maritime claims arising from one event shall be deemed to have arisen at the same time.

4. Maritime claims that give rise to maritime liens on a seagoing vessel on the last voyage shall take priority over those on previous voyages.

5. Maritime claims arising from one labor contract relating to many voyages shall be settled at the same time with those relating to the last voyage.

6. In case of maritime claims for salvage remuneration specified in Clause 4, Article 37 of this Code, the maritime claim arising later shall be settled before other maritime claims.

Article 39. Statute of limitations of maritime liens

1. The statute of limitations of a maritime lien is one year, counting from the date of arising of the maritime lien.

2. The statute of limitations of a maritime lien defined in Clause 1 of this Article is counted as follows:

a/ From the date of termination of the salvage operation, in case of settlement of salvage remuneration;

b/ From the date of arising of loss, in case of settlement of loss and damage caused by the operation of the seagoing vessel;

c/ From the date payment is due, in case of settlement of other maritime claims.

3. A maritime lien shall terminate as from the time the owner, charterer or operator of the vessel has fully paid debts arising from the related maritime claims; the maritime lien remains effective if the payment money is still kept by the master or the person who is authorized to pay on behalf of the owner, charterer or operator of the vessel the debts related to the maritime claim concerned.

4. In cases where a court cannot exercise the right to arrest the seagoing vessel within the Vietnamese internal waters or territorial sea in order to protect the interests of the maritime claimant who permanently resides or has his/her head office in Vietnam, the statute of limitations specified in Clause 1 of this Article shall terminate thirty days after the vessel arrives at the first Vietnamese port but shall not exceed two years, counting from the date of arising of the maritime lien.

No. 83/2010/ND-CP

Hanoi, July 23, 2010

DECREE

ON REGISTRATION OF SECURED TRANSACTIONS

THE GOVERNMENT

Pursuant to the December 25, 2001 Law on Organization of the Government;

Pursuant to the June 14, 2005 Civil Code;

Pursuant to the June 14, 2005 Maritime Code;

Pursuant to the November 26, 2003 Land Law;

Pursuant to the December 3, 2004 Law on Forest Protection and Development;

Pursuant to June 29, 2006 Law on Civil Aviation of Vietnam;

Pursuant to the June 19, 2009 Law Amending and Supplementing a Number of Articles of the Laws Concerning Capital Construction Investment;

At the proposal of the Minister of Justice,

DECREES:

Chapter I

GENERAL PROVISIONS

Article 1.

Scope of regulation

This Decree stipulates the process of and procedures for registration of and provision of information on secured transactions with assets (below collectively referred to as registration of secured transactions): organization, tasks and powers of secured transaction registries and the state management of the registration of secured transactions.

Article 2.

Interpretation of terms

In this Decree, the terms below are construed as follows:

1. Registration of secured transaction means the recording in a secured transaction register or entry into a database on secured transactions by a secured transaction registry of the use of assets by the securing party to secure the performance of a civil obligation toward the secured party.

2. Secured transaction register means a special-use book wholly or partly used for recording secured transaction registration.

3. Database on secured transactions means a collection of information on registered secured transactions which is archived at a registry.

4. Registration dossier comprises an application for registration or an application for registration and other papers specified by the law on registration of secured transactions.

5. Valid registration dossier means a dossier comprising all papers specified by law or a valid application for registration.

6. Valid application for registration means an application with all compulsory declaration items adequately filled in according to a set form.

7. Land-attached assets means houses, other construction works, planted production forests or perennial tree gardens.

8. Paper identifying the legal status of the registration applicant means a document granted by a competent state agency to an individual or organization. including identity card, passport, permanent residence card, tax identification number certificate, business registration certificate, establishment decision, investment license, investment certificate or another paper granted to a foreign institution under the law of its country of origin.

Article 3.

Secured transactions subject to registration

1. The following secured transactions are subject to registration:

- a/ Mortgage of land use rights;
- b/ Mortgage of planted production forests;
- c/ Pledge or mortgage of aircraft;
- d/ Mortgage of seagoing ships;
- e/ Other cases specified by law.

2. Secured transactions with assets not falling into the cases specified in Clause 1 of this Article may be registered when involved organizations or individuals so request.

Article 4.

Principles of registration of and provision of information on secured transactions

1. The mortgage of land use rights, land- attached assets, pledge or mortgage of aircraft, and mortgage of seagoing ships shall be registered on the basis of declared

contents in registration applications, papers in registration dossiers and available information kept at registries.

Secured transactions with other assets shall be registered on the basis of declared contents in registration applications. Declared contents in a registration application must be consistent with the agreement of parties to a secured transaction.

2. Secured transaction registries shall carry out registration according to the order of filing registration application dossiers.

3. Information recorded in secured transaction registers, databases on secured transactions and the national data system on secured transactions shall be disclosed to individuals and organizations upon request.

Article 5.

Registration applicants and their obligations and responsibilities

1. A registration applicant may be a securing party or secured party or head of a team managing and liquidating assets of a secured party being an enterprise or a cooperative falling bankrupt or a person authorized by any of these parties. In case the securing party or secured party is changed, the new party may also act as an applicant for registration of the change.

2. Registration applicants shall make accurate and truthful declarations which are consistent with contents of secured transactions they have entered into and fill in all compulsory declaration items in registration applications; and shall make complete registration dossiers and may not forge papers in these dossiers.

3. In case a registration application contains an untruthful detail or a detail inconsistent with contents of the secured transaction or a registration dossier has a forged paper, causing damage to the other party to the transaction, the registration applicant shall pay compensation for damage and may, depending on the severity of the violation, be administratively sanctioned or examined for penal liability under law.

Article 6.

Validity duration of secured transaction registration

The registration of a secured transaction will be valid from the time of registration specified in Article 7 of this Decree to the time of deregistration upon written request of the party requesting deregistration.

Article 7.

Time of secured transaction registration

1. The time of secured transaction registration shall be determined as follows:

a/ For security assets being land use rights or land-attached assets, it is the time when the registry receives a valid registration dossier;

b/ For security assets being aircraft or seagoing ships, it is the time when information on a secured transaction is recorded in the aircraft register or the national seagoing ship register of Vietnam;

c/ For security assets other than those specified at Points a and b, Clause 1 of this Article, it is the time when contents of a registration application are input into the database on secured transactions.

2. The time of secured transaction registration in the following cases shall be determined as follows:

a/ For registration of a change due to addition of a security asset being land use rights or a land-attached asset, it is the time when the registry receives a valid dossier for change registration;

b/ For registration of a change due to addition of a security asset being an aircraft or a seagoing ship, it is the time when contents of an application for registration of such change are recorded in the aircraft register or the national seagoing ship register of Vietnam;

c/ For registration of a change due to an error in the declaration of security assets or the securing party's name or number of the paper identifying the legal status of the securing party, which falls within the competence of the Transaction and Asset Registration Center of the National Registration Agency for Secured Transactions of the Justice Ministry, it is the time when contents of an application for registration of such change are input into the database on secured transactions.

Article 8.

Secured transaction registration fee, charge for the provision of information on secured transactions and charge for the use of regular customer services

1. Applicants for secured transaction registration shall pay a registration fee.

2. Requesters for information on secured transactions shall pay an information provision charge; regular customers of the National Registration Agency for Secured Transactions shall pay a charge for the use of regular customer services.

3. The Finance Ministry shall coordinate with the Justice Ministry in guiding fee and charge rates and cases eligible for exemption from or reduction of the secured

transaction registration fee or the charge for the provision of information on secured transactions.

Article 9.

The national data system on secured transactions

1. The national data system on secured transactions means a data system collecting information on secured transactions nationwide.

2. The Justice Ministry shall assume the prime responsibility for, and coordinate with the Transport Ministry, the Natural Resources and Environment Ministry, the State Bank of Vietnam and the Finance Ministry in, building the national data system on secured transactions.

Article 10.

Secured transaction registration applications

Secured transaction registration applications shall be filled in according to a form set by a competent state agency.

Article 11.

Refusal to register secured transaction

Refusal to register secured transaction

1. A secured transaction registry may refuse to register a secured transaction in any of the following cases:

a/ The secured transaction falls beyond its registration competence;

b/ The registration dossier is invalid;

c/ The registration applicant fails to pay a registration fee or fails to pay the fee within the prescribed time limit;

d/ Registration of a change or a written notice of handling of security assets or correction of an error is applied for in case the secured transaction has been deregistered;

e/ Information in the registration dossier is detected to be inconsistent with information kept at the registry;

f/ Information in the dossier for registration of a secured transaction with an aircraft, a seagoing ship, land use rights or a land-attached asset is detected to be untruthful or the dossier is detected to contain forged papers.

2. In case of refusal, a registry shall notify in writing the refusal to the registration applicant, clearly stating the reason and guiding the registration applicant in strictly complying with law.

3. The provisions of Point a. Clause 1 and Clause 2 of this Article are not applicable to cases of online registration of secured transactions at the Transaction and Asset Registration Center of the National Registration Agency for Secured Transactions of the Justice Ministry.

Article 12.

Cases of registration of changes in contents of registered secured transactions

A registration applicant shall submit a change registration dossier upon occurrence of any of the following changes or in any of the following cases:

1. Reduction, addition, substitution or renaming of securing party(ies) or secured party(ies):
2. Withdrawal of security assets;
3. Addition of security assets without entering into a new security contract;
4. Security assets are those to be formed in the future which have already taken shape, unless they are goods circulated in the process of production or business or motor vehicles with their frame numbers already recorded upon secured transaction registration;
5. There is a request for correction of an error in declared contents in the registration application;
6. A change in any other registered content.

(This translations is for reference only)

(Cong bao)

NATIONAL ASSEMBLY SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM

Independence - Freedom - Happiness

No. 33-2005-QH11

CIVIL CODE OF VIETNAM

Pursuant to the 1992 Constitution of the Socialist Republic of Vietnam as amended by Resolution 51-2001-

QH10 passed by Legislature X of the National Assembly at its 10th Session on 25 December 2001;

This Law regulates civil matters.

SECTION 5

Security for Performance of Civil Obligations

II. Pledges of Property

Article 336 *Realization of pledged property*

If a pledgor fails to perform or performs not as agreed a civil obligation when it falls due, the pledged property may be realized in accordance with the agreed methods, or auctioned in accordance with law, in order to satisfy the obligation. The pledgee shall have priority to payment from the proceeds of sale of the pledged property.

Article 338 *Payment of proceeds of sale of pledged property*

The proceeds of sale of pledged property shall be paid to settle the obligation of the pledgor after deduction of the expenses of preservation and sale of the property and other necessary expenses relating to realization of the pledged property. Where the pledged obligation is a loan, the pledgee shall be paid according to the following order: principal, interest, fines, and compensation for damage (if any). If the proceeds exceed the amount payable, the remaining amount of the proceeds shall be paid to the pledgor; and if the proceeds are less than the amount payable, the pledgor must pay the shortfall.

III. Mortgages of Property

Article 342 *Mortgages of property*

1. Mortgage of property means the use by one party (hereinafter referred to as the *mortgagor*) of property under the ownership of the obligor as security for the performance of a civil obligation to the other party (hereinafter referred to as the *mortgagee*) without transferring such property to the mortgagee.

Where entire immovable property or moveable property having auxiliary objects is mortgaged, such

auxiliary objects shall also form part of the mortgaged property.

Where a portion of immovable property or moveable property having auxiliary objects is mortgaged, such auxiliary objects shall also form part of the mortgaged property, unless otherwise agreed by the parties.

Mortgaged property may also be property to be formed in the future.

2. Mortgaged immovable property shall be held by the mortgagor. The parties may agree to deliver the mortgaged property to a third person to hold.

3. Mortgage of land use rights shall be implemented in accordance with articles 715 to 721 inclusive of this Code and in accordance with other relevant laws.

Article 343 *Formalities for mortgages of property*

A property mortgage must be made in writing, either in a separate document or stated within a principal contract; and if so required by law, the written document must be notarized, certified [and/or] registered.

Article 344 *Duration of mortgages*

The duration of a property mortgage shall be as agreed by the parties. If there is no agreement, the duration of the mortgage shall be calculated up until termination of the obligation secured by the mortgage.

Article 345 *Mortgages of leased property*

Property currently being leased may also be mortgaged. Any benefits and income derived from the lease shall form part of the mortgaged property if so agreed or so provided by law.

Article 346 *Mortgages of insured property*

1. Where mortgaged property is insured, the insured sum shall also form part of the mortgaged property.

2. The mortgagee must notify the insurer that the insured property is being mortgaged. The insurer shall pay the insured sum directly to the mortgagee upon occurrence of an insured event. If the mortgagee failed to notify the insurer that the insured property was mortgaged, the insurer shall pay the insured sum in accordance with the insurance contract and the mortgagor shall be obliged to make payment to the mortgagee.

Article 347 *Mortgage of several items of property as security for performance of single civil obligation*

In the case of a mortgage of several items of property as security for the performance of a single civil obligation, each item of property shall be determined to be security for the performance of the entire obligation. The parties may agree that each item of property will be security for the performance of a portion of the obligation.

Article 348 *Obligations of mortgagors of property*

A mortgagor of property has the following obligations:

1. To take care of and preserve the mortgaged property.
2. If the mortgaged property is in danger of losing its value or depreciating in value due to its exploitation, to take necessary remedial measures, including ceasing the exploitation of the mortgaged property.
3. To notify the mortgagee of any third person rights with respect to the mortgaged property. In the case of failure to provide such notice, the mortgagee shall have the right to cancel the contract of mortgage of property and demand compensation for damage or [the right to] maintain the contract and agree on the rights of the third person with respect to the mortgaged property.
4. Not to sell, exchange or give the mortgaged property, except in the cases provided in clauses 3 and 4 of article 349 of this Code.

Article 349 *Rights of mortgagors of property*

A mortgagor of property has the following rights:

1. To exploit, and to enjoy the benefits and income derived from, the property, except where the benefits and income also form part of the mortgaged property as agreed.
2. To invest in order to increase the value of the mortgaged property.
3. To sell or replace mortgaged property being goods rotating during the production and business process.

In the case of a sale of mortgaged property being goods rotating during the production and business process, the right to demand that the purchaser pay money, the proceeds received or the assets formed from the proceeds received shall form the mortgaged property in substitution for the property which was sold.

4. To sell, exchange or give mortgaged property not being goods rotating during the production and business process, if the mortgagee agrees.

5. To lease or lend the mortgaged property provided that notice must be provided to the lessee and the borrower that the property is being mortgaged and that the mortgagee must also be notified that such notice has been provided.

6. To recover the mortgaged property held by a third person when the obligation secured by the mortgage is terminated or is substituted by other security.

Article 350 *Obligations of mortgagees of property*

A mortgagee of property has the following obligations:

1. Where the parties agree that the mortgagee will hold the documents relating to the mortgaged property, to return to the mortgagor such documents upon termination of the mortgage.

2. To request the competent State body for registration of security transactions to remove the registration in the cases provided in articles 355, 356 and 357 of this Code.

Article 351 *Rights of mortgagees of property*

A mortgagee of property has the following rights:

1. To require the lessor or the borrower of mortgaged property in the case provided in clause 5 of article 349 of this Code to terminate use of the mortgaged property if such use causes loss of value or depreciation in value.

2. To examine and inspect directly the mortgaged property provided that such examination and inspection does not hinder or cause difficulty to the use and exploitation of the mortgaged property.

3. To require the mortgagor to provide information on the current status of the mortgaged property.

4. To require the mortgagor to apply necessary measures to preserve the property and the value of the property if there is a danger that use and exploitation of the mortgaged property will cause loss of value or depreciation in value of the property.

5. To require the mortgagor or a third person holding the mortgaged property to deliver it to the mortgagee for realization if, upon expiry of the term for fulfilment of the obligation, the obligor has failed to perform or performed incorrectly the obligation.

6. To supervise and inspect the process of formation of property in the case of a receipt of a mortgage of property to be formed in the future.

7. To demand realization of the mortgaged property in accordance with article 355 or clause 3 of article 324 of this Code, and to enjoy priority right to payment.

Article 352 *Obligations of third parties holding mortgaged property*

A third person holding mortgaged property has the following obligations:

1. To take care of and preserve the mortgaged property, and to compensate for any damage if the third person loses the mortgaged property or causes the mortgaged property to lose its value or depreciate in value.
2. If the property is in danger of losing its value or depreciating in value due to its exploitation in the case provided in clause 1 of article 353 of this Code, to cease such exploitation.
3. To return the mortgaged property to the mortgagee or mortgagor as agreed.

Article 353 *Rights of third parties holding mortgaged property*

A third person holding mortgaged property has the following rights:

1. To exploit, and to enjoy the benefits and income derived from, the property if so agreed.
2. To receive remuneration and be reimbursed for expenses incurred in taking care of and preserving the mortgaged property, unless otherwise agreed.

Article 354 *Substitution and repair of mortgaged property*

1. A mortgagor may only substitute mortgaged property with the consent of the mortgagee, unless otherwise agreed and except in the case provided in clause 3 of article 349 of this Code.
2. When a warehouse is mortgaged, the mortgagor may substitute goods in the warehouse but must ensure the value of the goods in the warehouse remains the value agreed.
3. Where mortgaged property is damaged [*or deteriorates*], the mortgagor must repair the mortgaged property within a reasonable time, or substitute the mortgaged property with another property of equivalent value, unless otherwise agreed.

Article 355 *Realization of mortgaged property*

If an obligor fails to perform or performs incorrectly a civil obligation when it falls due, the mortgaged property shall be realized in accordance with articles 336 and 338 of this Code.

Article 356 *Cancellation of mortgages of property*

A mortgage of property may be cancelled with the consent of the mortgagee, unless otherwise provided by law.

Article 357 *Termination of property mortgages*

A mortgage of property shall terminate in any of the following cases:

1. The obligation which is secured by the mortgage has terminated.
2. The mortgage of the property has been cancelled or substituted with another security.
3. The mortgaged property has been realized.
4. As agreed by the parties.

III. Particular Provisions Relating to Sale and Purchase of Property

Article 456 *Auctions*

Property may be sold at an auction as required by the owner or as provided by law.

A sale by auction of multiple ownership property must have the consent of all owners, unless otherwise agreed or otherwise provided by law.

Article 457 *Announcements of auctions*

1. An auctioneer must make a public announcement at the place of auction and in the mass media as to the time, place, quantity, quality and the list of properties to be auctioned no less than seven days prior to the date of the auction in respect of moveable property, and no less than thirty (30) days in respect of immoveable property.

2. Persons to which the auctioned property relates must be informed of the auction in order that they may take part in fixing the reserve price.

บรรณานุกรม

หนังสือ

ไพฑูริย์ เอกจริยกร. กฎหมายพาณิชย์นาวี ตอน 1. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2553.

ไพฑูริย์ เอกจริยกร. บุริมสิทธิทางทะเล. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2538.

ไมตรี ตันติวัฒนานนท์. บุริมสิทธิทางทะเล. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2537.

วิทยานิพนธ์

จรัสลักษณ์ ลาพินี. “ปัญหาสิทธิการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิทางทะเลในคดีล้มละลาย”.

วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

บทความ

จุฬา สุขมานพ. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยบุริมสิทธิและการจำนองทางทะเล 1993, วารสารการพาณิชย์นาวี, ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 กันยายน 2536.

สมพร ไพลิน. บุริมสิทธิทางทะเลและสิทธิจำนองเหนือเรือเดินทะเล, วารสารการพาณิชย์นาวี, ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม 2535.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. “สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.” < <http://th.wikipedia.org/wiki/สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม>>, กรกฎาคม 2556.

Dang Viet Anh and Vu Phuong Trang Dzungsrt & Associates LLC. “Getting the Deal Through Shipping in 36 jurisdictions worldwide 2014.”

<<http://www.google.co.th/url?url=http://gettingthedealthrough.com/books/37/jurisdictions/110/vietnam/&rct=j&frm=1&q=&esrc=s&sa=U&ei=jKNUVLLwJe1uQS33ILQAg&ved=0CBgQFjAB&usg=AFQjCNGT818tpoPJU27e3LEHGhiOpTd0UA>>

Mariner Vietnam. “Facts of Vietnam's Shipbuilding And Maritime Industry.” <<http://www.marinevietnam.com/post/72/INDUSTRY-FACTS.html>> August 2013.

Mayer Brown. “Vietnam: Decree 83 on Registration of Secured Transactions.” <<http://www.mondaq.com/x/115152/Commodities+Derivatives+Stock+Exchanges/Decree+83+on+Registration+of+Secured+Transactions>> July 2013.

Nguyen Thi Nhu Mai. “Maritime code to be overhauled.” <http://www.vpa.org.vn/english/regulations/new_regulations.htm> August 2013.

Samantha Campbell and Pham Bach Duong. “Finance Handbook 2011 Country Q&A Vietnam.” <www.practicallaw.com/6-384-6852> August 2013.

the UNCTAD secretaria. “REVIEW OF MARITIME TRANSPORT 2013.”

<http://unctad.org/en/publicationslibrary/rmt2013_en.pdf > October 2014.

“Taking security in Vietnam November 2012.”

<http://www.hoganlovells.com/files/Uploads/Documents/Client_note_-_Taking_security_in_Vietnam.pdf> August 2013.